

ASGARİ ÜCRET NİÇİN DÜŞÜK?

Aydınlık Gazetesi, 9 Ocak 2017

Yıldırım Koç

Asgari ücret tespit komisyonu 2017 yılı boyunca uygulanacak asgari ücreti brüt 1777,5 lira olarak belirledi. Geçen yılki asgari ücret yüzde 8 oranında artırıldı.

Bu miktar çok düşük. Normal olarak dört kişilik bir ailenin bu brüt miktarın neti olan aylık 1404 lira ile geçinmesi olanaksız. Ayrıca, insanlığın ve üretici güçlerin bugünkü gelişmişlik düzeyi, adil bir paylaşım, bunun çok daha üstünde bir ücret alınmasını mümkün kılacak kadar geliştin.

Burada sorulması gereken soru, asgari ücretin niçin bu kadar düşük belirlendiği.

NE KADAR OLMALI?

Türk-İş asgari ücretin net 1600 liraya yükseltilmesini istedi. DİSK'in talebi net 2000 lira. Asgari ücretin net 3000 lira olmasını isteyen iyi niyetli insanlar ve örgütler de çıktı.

Asgari ücret tespit komisyonunda görev alan 15 üyenin 5 üyesi hükümetin dolaylı temsilcisidir. Kararın çıkmasında onların oyu belirleyiciydi.

Bu sonuca göre, hükümet, Türk-İş'i de, DİSK'i de, aldığı düşük ücretten yakınan bazı asgari ücretlileri de ciddiye almadı.

Kapitalist düzende ciddiye nasıl alınırsınız? Esas mesele bu. Yoksa, "isteyenin bir yüzü kara, vermeyenin iki yüzü" gibi bir anlayışla hareket edilmez. Olmayacak duaya amin de denmez. Gerçi geleneğimizde göle maya çalmak vardır, ancak bu tür açıklamalar göle çalışan mayanın gölü yağurda dönüştürmesine yetmiyor.

FİYATLAR NASIL BELİRLENİYOR?

Kapitalist düzende halkın çok büyük bölümü geçimini bir başkasına ait işyerinde ücret veya aylık karşılığında çalışarak kazanıyor. Diğer bir deyişle, çalışma gücünü, emekgücünü, işgücünü bu işverene satıyor. O zaman sorumuz şu: Bir işverene satılan bu işgücünün veya emekgücünün fiyatı neye göre belirleniyor?

Piyasada satılan herhangi bir ürünün fiyatı nasıl belirleniyorsa, aynı kurallarla. "Adil ücret" veya "bilimsel olarak belirlenen ücret" gibi safsatılara inanmayın.

Fındık üreticisi ürününü üretiyor ve pazara getiriyor. Bazı durumlarda fındık için yaptığı harcamalar ve harcadığı emek, fındığın piyasadaki fiyatının altında kalıyor. Ancak geçim için fındığı satmak zorunda. Fındığı, maliyetinin altında bir fiyattan satıyor. Zarar ediyor, ancak günü bir parça kurtarıyor. Örgütlü değil, fındık fiyatlarını belirleyecek güçten yoksun.

Akıllı telefon üreticisi olan büyük bir şirket piyasaya yeni bir ürün çıkarıyor. Rakibi yok veya zayıf. İyi de bir reklam kampanyası düzenliyor. Ürünün fiyatını kendisi belirliyor ve maliyetinin çok üstünde bir fiyatla akıllı telefon satıyor. Çok büyük kâr ediyor, çünkü piyasada tekel durumunda ve fiyatı belirleyeme, talebi oluşturma gücüne sahip.

Asgari ücretli işçinin konumunu bu örneklerden hareketle inceleyelim.

Gerçek sayıyı kimse bilmiyor, ama asgari ücretle çalışanların sayısı herhalde 7-8 milyon civarında.

Bu insanların, sattıkları işgücünün fiyatını belirleme güçleri var mı?

Örgütlüler mi? Hayır.

Asgari ücretin artırılması için herhangi bir eylem yaptılar mı? Hayır.

Asgari ücreti artırmayan hükümete karşı bir protesto eylemi örgütlediler mi? Hayır.

Hükümeti, AKP'ye oy vermemekle tehdit ettiler mi? Hayır.

Asgari ücretin artırılması için açıklamalar yapan Türk-İş, DİSK ve diğer kuruluşlar, hükümetin politikalarını değiştirecek güçte bir eylem yaptı mı? Hayır.

I. Enternasyonal 1864 yılında kurulurken tüzüğünü Marx hazırladı. Tüzüğün ilk cümlesi şöyledir: "İşçi sınıflarının kurtuluşunu işçi sınıflarının kendileri sağlamalıdır."

Çok düşük olan asgari ücreti artırma sorumluluğu da öncelikle 7-8 milyon asgari ücretlidir. Yoksa iyi niyetli açıklamalarla sonuç alınmıyor.